

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DO LEKCJI JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ

TEMAT: HERAKLIT ZAMKNIĘTY W POETYCKIEJ KROPLI WIERSZA
„NIC DWA RAZY SIĘ NIE ZDARZA” WISŁAWY SZYMBORSKIEJ

Czas trwania:45 min

Zakres: podstawowy

Cel lekcji:

- analiza i interpretacja wiersza W. Szymborskiej: *Nic dwa razy się nie zdarza*
- wyrażanie emocji
- wypowiedzanie refleksji na temat życia.

Rozwiązania metodyczne:

- formy pracy: zbiorowa, indywidualna
- metody pracy: praca z tekstem lirycznym, drama, dyskusja,

Materiały dydaktyczne:

- tekst wiersza W. Szymborskiej: *Nic dwa razy się nie zdarza*
- tekst W. Tatarkiewicza: *Historia filozofii. T. 1- Heraklit*

Miejsce pracy:

- nad brzegiem rzeki (praca w terenie) - w Tychach to Tyski Potok

Przebieg lekcji:

1.Nauczyciel prosi o wskazanie konotacji: rzeka - życie:

Czy rzeka może być symbolem ludzkiej egzystencji?

Czy nurt rzeki można porównać z czasem?

Czy można przywołać poglądy filozoficzne, maksymy czy motywy literackie, ukazujące symbolikę rzeki- życia?

2.Uczniowie odczytują wiersz W. Szymborskiej. Wskazują zasadniczą problematykę oraz kreację podmiotu lirycznego.

3.Uczniowie zostają podzieleni na 3 grupy. Ich zadaniem jest ukazanie - w formie dramy - 3 przewodnich obrazów z wiersza

- a) gr.I- MIŁOŚĆ
- b) gr.II- SAMOTNOŚĆ
- c) gr.III- PRZEMIJANIE

Widzowie (uczniowie) próbują odgadnąć obraz i przypisać mu dany fragment wiersza

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ UCZNIÓW

ad.a) Uczniowie puszczażą wianki lub bukiety kwiatów na rzekę. W pewnym momencie rzucają kamieniem - bukiet rozpada się (miłość boli, rani)

*Wczoraj, kiedy twoje imię
ktoś wymówił przy mnie głośno,
tak mi było, jakby róża
przez otwarte wpadła okno*

ad.b) Uczniowie tworzą plażę. Opalają się, słuchają muzyki, dyskutują. Z grupy ludzi wyłania się zagubiony człowiek; nie potrafi znaleźć 2 osoby (wśród ludzi bez ludzi)

*Dziś, kiedy jesteśmy razem,
odwróciłam twarz ku ścianie.
Róża? Jak wygląda róża?
Czy to kwiat? A może kamień?*

ad.c) Uczniowie puszczażą stateczek między kamieniami, po nim płynie kolejny - tą samą trasą. Za każdym razem nurt jest inny (ta sama to nie taka sama sytuacja, osoba)

*Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych pocałunków,
dwóch jednakich spojrzeń w oczy.*

Wskazanie pointy:

Zostaje ukazana przez przewrotną ironię, paradoks - narzędzie poetyckie Szymborskiej - pesymizm niesie wizję optymistyczną: życie jest niepowtarzalne – każda chwila jest swoim misterium i nie można niczego przeżyć na nowo w taki mam sposób - PANTA RHEI. Chociaż tak bardzo się różnimy, to jesteśmy jak 2 krople wody

*Uśmiechnięci, współobjęci
spróbujemy szukać zgody,
choć różnimy się od siebie
jak dwie krople czystej wody.*

2 uczniów może iść po przeciwnych brzegach rzeki i spotkać się na moście - symboliczne zakończenie interpretacji wiersza.

Na zakończenie zrealizowane działania wprowadzane są na stronę www.zaadoptujrzeke.pl na interaktywnej mapie Polski, jako aktywność placówki w ramach programu Zaadoptuj rzekę.

AUTORKA –AGNIESZKA BETLEJA